

Tripolis, seu Leptis maior Tripolitanæ. Deinde si in Africa Primates ratione sedis authoritatem habuissent, semper eiusdem ciuitatis Episcopi Primates dicerentur. At nunc vnius, nunc alterius sedis Episcopi Primates cuiuscumque Prouinciae in Concilijs dicuntur. De Numidia probabo, atque ex consequenti de alijs, cum omnium eadem sit ratio. Secundus Tigisitanus in Numidia Cirtensi Concilio aduersus Cæcilianum hoc nomine præsedidit, teste Augustino;^a Megalius Calamensis, ex^b Possidio, Primas Numidiæ tum erat, cum à Valerio cooptatus est Augustinus. Denique Xantippi Tagosensis Episcopi^c, & primæ sedis Numidiæ crebra est in synodis^d Africanis mentio, necnon apud eumdem^e Augustinum. At fuerunt, ut ex Ptolemæi antiquis Tabulis patet, Tigisis, Calama & Tagosa vrbes inter se & à Cirta Metropoli ciuili diuersæ. Vnde rectè concluditur haud stabiles in Numidia Metropoles Ecclesiasticas fuisse, sed nunc has, nunc illas, quibus scilicet Episcopi sedebant promotione inter Collegas antiquissimi, qui proinde primæ sedis Episcopi dicebantur.

Clarius idem probatur ex epistola D. Augustini ad Victorinum, in qua, cùm inter ipsum Victorinum & Xantippum orta esset de Primatu contencio, vtroque se primatem asserente, cæterosque prouinciae Episcopos per Tractorias ad Concilium euocante, Victorino scribit consultque, ut tam ipse quam Xantippus conuocent Collegas seniores, qui inter ipsos quis verè senior sit dijudicent. Epistolæ verba sunt: [Domino beatissimo & venerabili Patri & consacerdoti Victorino Augustinus, in Domino salutem. Tractoria ad me quinto Idus Nouembris venit iam finito die, & me valde indispositum inuenit, vt occurrere omnino non possem.] Et post alia: [Præterea venerabilis frater & Collega noster Xantippus dicit quod cum Primatum esse contingat, & erga plurimos sic habetur, & tales mittit Epistolæ.] Item post alia: [Vnde peto beatitudinem tuam, vt mihi ignoscas, & primo instare digneris, vt inter tuam sanctimoniam & senem Xantippum concorditer constet, quis vestrum debeat conuocare Concilium: aut certè, quod salubrius esse arbitror, sine cuiusquam præiudicio, ambo conuocate Collegas nostros, eos maxime qui vobis Episcopatus ætate vicini sunt: qui facile, quis vestrum verum dicat, agnoscant: vt inter vos paucos eadem præ cæteris quæstio dirimatur: & errore sublato, minores à cæteris conuocentur, qui nec possunt nec debent nisi vobis in hac re tamquam prioribus credere, & nunc ignorant cui vestrum potissimum credant.] Verba ita clara sunt, vt de veritate quam intendimus nulla dubitatio esse possit. Etenim, si prima sedes Numidiæ semper eadem & stabilis fuisset, quid opus erat Episcopos congregare, vt inquireretur cui horum competenter Primatus? Et ad quid vocare Episcopos, qui Xantippo & Victorino Episcopatus ætate viciniores erant, nisi quia certius testari poterant, quo tempore horum yterque ordinatus fuerat Episcopus? At nec solum inter Xantippum & Victorinū super hac re contentio habita est, sed & plures similes accidere, quibus vt occurrerent Patres Africani statuerunt, vt quicunque ordinarentur Episcopi per prouincias, literas acciperent ab Ordinatoribus suis manu eorum conscriptas, continentes Consulem & diem, vt nulla altercatio circa *Xlegtorias* antiquitatem oriretur: sicut videre est apud Synodum^f Africanam.

^a Aug. lib. i. contra Cresconium ca. 27.

^b Possid. in vita S.

August.

^c Cod. Afric. can.

85 86.

^d Aug. epist. 217. &

136.

^e Aug. epist. 217. ad

Victorinum.

^f Cod. Afric. can.

ss.